

Số: /TTYT-TN,KSBT

Tp. Bắc Kạn, ngày tháng năm 2024

V/v triển khai hoạt động truyền thông
về vắc xin Rota trong chương trình
TCMR

Kính gửi:

- UBND các xã, phường;
- Các khoa, phòng, Trạm Y tế xã, phường.

Thực hiện Nghị quyết 104/NQ-CP ngày 15/8/2022 của Chính phủ về lộ trình tăng số lượng vắc xin trong chương trình Tiêm chủng mở rộng, Quyết định số 1596/QĐ-BYT ngày 10/6/2024 của Bộ Y tế về ban hành kế hoạch Tiêm chủng mở rộng năm 2024, vắc xin Rota sẽ được đưa vào chương trình Tiêm chủng mở rộng và tiêm chủng miễn phí cho trẻ em từ năm 2024 tại 32 tỉnh. Phạm vi triển khai sẽ được mở rộng lên 41 tỉnh trong năm 2025 theo Quyết định số 1987/QĐ-BYT ngày 11/7/2024 của Bộ Y tế ban hành kế hoạch Tiêm chủng mở rộng năm 2025 và triển khai trên toàn quốc từ năm 2026 theo Nghị quyết số 104/NQ-CP của Chính phủ.

Để thực hiện tốt công tác truyền thông trước khi đưa vắc xin Rota vào chương trình Tiêm chủng mở rộng. Trung tâm Y tế thành phố Bắc Kạn yêu cầu các đơn vị phối hợp, triển khai các hoạt động truyền thông cụ thể như sau:

1. Trạm Y tế các xã, phường

- Tham mưu UBND các xã, phường chỉ đạo các ban, ngành đoàn thể, các trường học, các tổ dân phố... phối hợp thực hiện truyền thông về kế hoạch, đối tượng và lợi ích, tầm quan trọng, tính an toàn của vắc xin Rota bằng các hình thức phù hợp với địa phương;

- Phối hợp với đài truyền thanh xã, phường để truyền thông trên hệ thống loa phát thanh tại các thôn, tổ thông tin đến các hộ gia đình có con trong độ tuổi uống vắc xin Rota biết được lợi ích, lịch và địa điểm uống vắc xin.

- Tổ chức truyền thông thông qua trong các buổi tiêm chủng thường xuyên; góc truyền thông;

- Trạm Y tế xã, phường hướng dẫn đội ngũ Y tế thôn, tổ/cộng tác viên dân số/cộng tác viên chăm sóc sức khỏe cộng đồng thăm hộ gia đình đối với các gia đình có trẻ trong độ tuổi uống vắc xin Rota, để cung cấp thông tin và vận động, nhắc nhở cha mẹ và người chăm sóc trẻ đưa trẻ đi uống vắc xin Rota trong chương trình Tiêm chủng mở rộng.

2. Khoa Truyền nhiễm, Kiểm soát bệnh tật và HIV/AIDS

- Phối hợp với các cơ quan truyền thông trên địa bàn thực hiện truyền thông các nội dung kế hoạch triển khai, lợi ích của việc uống vắc xin Rota.

- Tham mưu các nội dung truyền thông cho người dân về lợi ích của việc tiêm vắc xin, đối tượng tiêm, loại vắc xin, tính an toàn của vắc xin Rota trong Chương trình TCMR;

- Theo dõi giám sát các hoạt động truyền thông tại các khoa phòng, TYT và tổng hợp báo cáo;

3. Các Khoa, phòng chuyên môn

Tổ chức tuyên truyền lồng ghép trong các buổi giao ban khoa, phòng, Trạm Y tế, giao ban toàn đơn vị hàng ngày, tuần, tháng, quý... , các buổi sinh hoạt bệnh nhân hàng tuần tại các khoa điều trị; Tăng cường công tác tuyên truyền cho các bậc cha mẹ và cộng đồng về lợi ích của tiêm vắc xin phòng bệnh tiêu chảy do vi rút Rota để người dân có con em trong lứa tuổi chủ động đi uống vắc xin Rota theo thông báo của cơ sở y tế.

4. Giao Phòng Kế hoạch - Nghiệp vụ:

- Phối hợp Khoa Truyền nhiễm, KSBT và HIV/AIDS xây dựng tài liệu, nội dung, thông điệp truyền thông để biên soạn, đăng tải lên cổng thông tin điện tử của đơn vị.

5. Ủy ban nhân dân các xã, phường: Phối hợp chỉ đạo các ban, ngành, đoàn thể trên địa bàn:

- Tăng cường truyền thông cho cán bộ, công chức, viên chức, cùng toàn thể nhân dân được biết về: Lợi ích của việc uống vắc xin, đối tượng, loại vắc xin, tính an toàn của vắc xin Rota trong Chương trình TCMR.

- Phối hợp chỉ đạo cán bộ truyền thông của xã, phường thực hiện truyền thông phòng chống dịch bệnh tiêu chảy do vi rút Rota gây nên, qua loa phát thanh với số lần phát sóng 3 lần/ ngày, phổ biến thông điệp trên mạng xã hội.

- Chỉ đạo Trạm Y tế xã, phường lập kế hoạch, tổ chức rà soát đối tượng và tổ chức uống vắc xin Rota trong chương trình TCMR.

6. Nội dung truyền thông: (Chi tiết tại phụ lục kèm theo công văn này)

Trung tâm Y tế thành phố yêu cầu các đơn vị nghiêm túc phối hợp, triển khai thực hiện./.

Nơi nhận:

Gửi bản điện tử :

- Như kính gửi;
- UBND Tp (B/c);
- TTKSBT tỉnh Bắc Kạn; (Bc)
- Phòng VH-TT thành phố; (P/h)
- Trung tâm VH-TT&TT TP; (P/h)
- Ban Giám đốc TTYT TP;
- Lưu: VT; Khoa TN-KSBT&HIV/AIDS.

**KT. GIÁM ĐỐC
PHÓ GIÁM ĐỐC**

Cù Thị Lan

NỘI DUNG TRUYỀN THÔNG PHÒNG CHỐNG BỆNH TIÊU CHẢY DO VIRUT ROTA VÀ LỢI ÍCH UỐNG VẮC XIN ROTA TRONG CHƯƠNG TRÌNH TCMR

(Gửi kèm theo Công văn số /TTYT-TNKSBT, ngày / / 2024
của Trung tâm Y tế thành phố)

Bệnh tiêu chảy cấp rất phổ biến và nguy hiểm đối với trẻ sơ sinh và trẻ nhỏ. Tác nhân hàng đầu là Virus Rota. Sự ra đời của vắc xin Rota virus là một biện pháp hiệu quả để phòng tránh viêm dạ dày ruột do rota virus. Miễn dịch chủ động này do uống vắc xin Rota virus sẽ giúp cơ thể tạo miễn dịch suốt đời. Vì vậy các bậc phụ huynh cần lưu ý để không bỏ lỡ thời gian cho trẻ uống vắc-xin ngừa virus Rota.

Tiêu chảy cấp do Rotavirus, hay còn gọi là nhiễm trùng ruột do Rotavirus, là nguyên nhân phổ biến nhất gây tiêu chảy nặng ở trẻ sơ sinh và trẻ nhỏ.

Virus Rota có khả năng sống lâu trong môi trường nước nên khả năng lây nhiễm rất cao. Chúng tấn công nhanh vào hệ tiêu hóa còn non nớt của trẻ, gây tiêu chảy nặng, mất nước và tử vong nếu không điều trị kịp thời.

Triệu chứng của bệnh tiêu chảy cấp do Rotavirus

Trẻ khi bị nhiễm Rotavirus có thời gian ủ bệnh khoảng 2 ngày trước khi các triệu chứng rõ ràng xuất hiện. Các triệu chứng của tiêu chảy cấp do Rotavirus bao gồm:

- Nôn mửa: Đây là dấu hiệu đầu tiên, trẻ nôn mửa rất nhiều trước tiêu chảy, triệu chứng này sẽ giảm dần trước khi tiêu chảy xuất hiện.
- Tiêu chảy: Phân lỏng toàn nước, có thể có màu xanh, đờm nhớt nhưng không có máu. Trẻ có thể đi tiêu phân lỏng hơn 20 lần trong ngày.
- Mất nước: Các biểu hiện của mất nước bao gồm khát nước, môi khô, lưỡi khô, da khô, tiểu ít, quấy khóc.
- Trẻ sút cân do mất nước, ăn uống kém.
- Một số trẻ còn có dấu hiệu như sốt, ho, sổ mũi...

Rotavirus lây truyền như thế nào?

- Tiêu chảy cấp do Rotavirus lây lan rất nhanh, chủ yếu qua con đường tiêu hóa. Virus Rota có thể sống trên các bề mặt tiếp xúc như đồ chơi, mặt bàn ghế, tay vịn, trong nước hoặc trên da. Trẻ em cũng thường bị nhiễm virus Rota qua bàn tay bị nhiễm bẩn của mình. Khi trẻ cầm nắm đồ chơi hoặc chạm tay vào các bề mặt có virus rồi đưa tay lên miệng, virus sẽ dễ dàng xâm nhập vào đường tiêu hóa của trẻ và gây bệnh.

Đối tượng nào dễ mắc bệnh tiêu chảy cấp do Rota virus

Mọi lứa tuổi đều có thể nhiễm Rotavirus, tuy nhiên bệnh thường xảy ra nhất đối với trẻ dưới 2 tuổi. Trong 5 năm đầu đời, hầu hết trẻ em đều bị nhiễm bởi loại virus này.

Một số yếu tố làm tăng nguy cơ mắc Rotavirus ở trẻ nhỏ bao gồm:

- Tiếp xúc với nguồn bệnh bao gồm tiếp xúc trực tiếp, tiếp xúc gián tiếp qua các vật dụng, đồ ăn... có nhiễm virus Rota.

- Trẻ bú bình, ăn uống không vệ sinh: Đồ ăn bị ô nhiễm, bảo quản thức ăn không đảm bảo...
- Nguồn nước bị nhiễm virus Rota.
- Xử lý không đúng phân và chất thải có chứa virus Rota.
- Không rửa tay sau khi đi vệ sinh.
- Xử lý phân và chất thải đã nhiễm bệnh không đúng cách cũng gây nguy cơ mắc bệnh.
- Không rửa tay sau khi đi vệ sinh, trước khi chế biến, trước khi cho trẻ ăn.

Bệnh tiêu chảy cấp do Rotavirus điều trị như thế nào?

Hiện nay vẫn chưa có thuốc điều trị đặc hiệu với bệnh tiêu chảy cấp do Rotavirus. Kháng sinh không có tác dụng điều trị đối với bệnh tiêu chảy cấp do Rotavirus. Bù nước qua đường uống và chế độ dinh dưỡng thích hợp vẫn là phương pháp điều trị cơ bản.

- Tiêu chảy cấp do Rotavirus thường có triệu chứng nặng, gây nôn mửa nhiều nên việc điều trị sẽ gặp khó khăn. Trong trường hợp không thể bù dịch bằng đường uống, trẻ cần nhập viện để truyền dịch qua đường tĩnh mạch.

- Hiện nay cách hiệu quả nhất để phòng ngừa bệnh tiêu chảy cấp do Rotavirus là vắc xin. Vì bệnh thường gặp và nặng nhất ở trẻ rất nhỏ nên trẻ cần được uống vắc xin phòng bệnh càng sớm càng tốt.

- Tuy nhiên, đây là loại vắc xin uống ngừa được tiêu chảy cấp gây ra do Rotavirus, trong khi đó bệnh tiêu chảy có rất nhiều tác nhân khác gây ra. Do đó, sau khi cho trẻ uống vắc xin, phụ huynh cũng nên tuân thủ quy tắc vệ sinh như ăn chín, uống sôi, rửa tay trước khi ăn và sau khi đi vệ sinh...

Tờ rơi tuyên truyền

TIÊU CHẢY DO ROTAVIRUS
CĂN BỆNH QUEN THUỘC NHƯNG RẤT NGUY HIỂM

Rotavirus là nguyên nhân hàng đầu gây tiêu chảy nặng, nhập viện thậm chí tử vong ở trẻ nhỏ. Bệnh thường gặp ở nhóm trẻ từ 6 - 36 tháng tuổi. Tại Việt Nam, 55% trường hợp tiêu chảy cấp nhập viện ở trẻ nhỏ do Rotavirus.

TRIỆU CHỨNG THƯỜNG GẶP

- Tiêu chảy phân nước
- Nôn
- Sốt
- Đau bụng

Thời gian ủ bệnh: 2-3 ngày
Kéo dài: 5-7 ngày

BIẾN CHỨNG NGUY HIỂM

Tiêu chảy do Rotavirus có thể gây mất nước, chất điện giải, dẫn đến tử vong nếu không được điều trị kịp thời.

NGUỒN LÂY NHIỄM

Người là ổ chứa Rotavirus duy nhất, với đường lây truyền chủ yếu từ phân - miệng.

ĐIỀU TRỊ TẠI NHÀ VỚI NHỮNG TRẺ KHÔNG CÓ BIẾN CHỨNG NGUY HIỂM

- Bù nước và điện giải bằng oresol, nước cháo muối, súp, nước canh, nước quả tươi...
- Bà mẹ với trẻ dưới 6 tháng tuổi
- Trẻ lớn: ăn đủ khẩu phần với 6 nhóm thực phẩm (bột, sữa, đậu, rau), thực phẩm mềm, lỏng và chia nhiều bữa nhỏ

CẦN TRÁNH:

- Tự ý dùng kháng sinh, thuốc chống nôn, cầm đi ngoài
- Uống nước qua ống nghiệm, nước có gas, thực phẩm có nhiều đường, ít chất dinh dưỡng, kẹo sô-cô-la

KHI NÀO CẦN ĐƯA TRẺ ĐẾN BỆNH VIỆN

- Trẻ dưới 3 tháng tuổi
- Bệnh nặng có biến chứng, bị nhiều bệnh cùng lúc
- Sốt > 39,0 độ C > 3 tháng tuổi, > 39,0 độ C > 5 ngày tuổi
- Không thể bù dịch bằng đường uống được, nôn mửa
- Có dấu hiệu mất nước: mắt trũng, môi lưỡi khô, da khô
- Không ăn uống được, nằm đi nhiều
- Có bệnh nền

CÁCH PHÒNG BỆNH

- Cho trẻ bú sữa, bú sữa mẹ hoàn toàn trong tháng 6 tháng đầu
- Cho trẻ ăn chín, nấu chín kỹ hoàn toàn, rửa sạch tay và sạch
- Rửa tay người nước sạch
- Vệ sinh thân thể, rửa tay thường xuyên
- Rửa bề mặt tiếp xúc với người Rotavirus đầy đủ và đúng lịch